

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia lipca 2009 r.

**Pan
Marek CHRZANOWSKI
Prezydent Miasta Bełchatowa**

LLO-410-16-04/2009
P/09/107

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Łodzi, przeprowadziła w Urzędzie Miasta Bełchatowa, zwanym dalej „Urzędem”, kontrolę funkcjonowania systemu dodatków mieszkaniowych w latach 2006-2008.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 29 czerwca 2009 r. – Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Urzędu w zakresie będącym przedmiotem kontroli.

1. W latach 2006-2008 w budżecie Gminy Miasto Bełchatów były zabezpieczone środki na realizację zadań własnych w zakresie wypłaty dodatków mieszkaniowych. W okresie tym liczba pozytywnie rozpatrzonych wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego wynosiła w roku 2006 - 2 923, w roku 2007 - 2 388 i w roku 2008 - 1 841, a łączna kwota przyznanych wydatków wynosiła odpowiednio 2.927,0 tys. zł, 2.547,2 tys. zł i 1.955,3 tys. zł.

Do przyczyn wydania decyzji odmownych w tym zakresie (było ich odpowiednio 94, 120 i 147) zaliczyć należy niespełnienie kryteriów określonych w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz. 734 ze zm.), przede wszystkim z powodu zbyt wysokich dochodów gospodarstw domowych, a w dalszej kolejności z powodu zbyt dużej powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych w stosunku do powierzchni normatywnej osób ubiegających się o przyznanie dodatku.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia pracę Wydziału Spraw Lokalowych (WSL), bowiem pomimo dużej liczby zgłaszanych wniosków, Urząd dotrzymywał określonego w ustawie terminu 1 miesiąca na wydanie decyzji, co ustalono w wyniku zbadania 60 losowo wybranych spraw (po 20 z każdego roku objętego kontrolą). Stwierdzono ponadto, że decyzje były doręczane wnioskodawcom również w terminie nie przekraczającym 1 miesiąca od dnia złożenia wniosku.
3. Dane zawarte w deklaracjach o dochodach były weryfikowane przez pracowników WSL na podstawie przedkładanych przez wnioskodawcę do wglądu, odpowiednich zaświadczeń o zarobkach i innych dochodach członków gospodarstwa domowego. Zaświadczenia te (ich kopie) nie są gromadzone w WSL. Odpowiednie pozycje (w tym łączna kwota wydatków na mieszkanie za ostatni miesiąc) zawarte we wnioskach o przyznanie dodatku mieszkaniowego, były potwierdzane przez zarządców domów. Kontrola wybranej próby spraw wykazała, że w oparciu o powyższe dane WSL prawidłowo określał wysokość przyznanych dodatków mieszkaniowych.
4. W latach objętych kontrolą liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych nie przekraczała 1% w stosunku do liczby zgłoszonych wniosków (w roku 2008 1 wywiad przypadał w przybliżeniu na 500 wniosków). W wyjaśnieniu Michała Riabcewa, Dyrektora WSL podano, że mała liczba przeprowadzonych wywiadów wynikała z faktu, że z okresu na okres, w większości przypadków o dodatek mieszkaniowy ubiegają się te same osoby, których sytuacja życiowa jest znana Wydziałowi. W wyjaśnieniu wskazano również, że każdy przeprowadzony w tej grupie wnioskodawców wywiad środowiskowy oznacza, iż w latach następnych maleje konieczność ich wykonania.

5. We wszystkich zbadanych przypadkach decyzje w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego były wydane zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych. W szczególności nie było przypadków przyznania dodatku mieszkaniowego osobom nieuprawnionym, tj. nie wymienionym w art. 2 ust. 1 ustawy, a także osobom posiadającym tytuł prawny, ale niezobowiązujący ich do ponoszenia wydatków związanych z zajmowaniem lokalu. Powierzchna użytkowa lokali mieszkalnych osób, którym przyznano dodatek nie przekraczała normatywnej powierzchni więcej niż to dopuszcza art. 5 ust. 5 ustawy.
6. W zbadanych przypadkach dodatki mieszkaniowe były wypłacane zarządcom domów w ustawowym terminie, tj. do dnia 10 każdego miesiąca z góry (w kilku przypadkach następnego dnia roboczego, jeśli dzień 10 przypadał w święto lub dzień wolny od pracy). Informacje o zaległościach powyżej 2 miesięcy z tytułu opłat za mieszkanie, były przekazywana przez zarządców do WSL w formie pisemnej. W ich wyniku, a także z innych przyczyn (przeprowadzki do innego lokalu lub zgon lokatora) WSL wydał w latach 2006-2008 odpowiednio 81, 68 i 26 decyzji wstrzymujących wypłaty dodatków mieszkaniowych.
7. Uwagi Najwyższej Izby Kontroli dotyczą nieobsadzenia w Urzędzie od lipca 2006 r. (tj. od 3 lat), stanowiska Audytora Wewnętrznego. Wymóg taki, ze względu na osiągnane przez Miasto dochody (lub ponoszone wydatki) nakłada § 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 2006 r. w sprawie kwot, których przekroczenie powoduje obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 112, poz. 763).

W wyniku tego, nie była prowadzona kontrola wewnętrzna wydziałów Urzędu, gdyż zatrudniony w Urzędzie Rewident kontrolował w latach 2006-2008 wyłącznie gminne jednostki organizacyjne (z 30 kontroli przeprowadzonych w tym okresie 21 dotyczyło kontroli szkół prowadzonych przez Miasto Bełchatów). Z wyjaśnienia złożonego w tej sprawie przez Pana Prezydenta wynika, że były czynione próby zatrudnienia osoby na tym stanowisku, lecz zakończyły się niepowodzeniem ze względu na brak na lokalnym rynku pracy osób posiadających niezbędne kwalifikacje do wykonywania pracy audytora.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań w celu obsadzenia w Urzędzie stanowiska Audytora Wewnętrznego.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania przedstawionych uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury w Łodzi Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.